

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Pe pošti prejemani velja: Za celo leto predplačan 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za en mesec 1 gl. 40 kr.
V administraciji prejemani velja: Za celo leto 12 gl., za pol leta 6 gl., za četrt leta 3 gl., za en mesec 1 gl. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gl. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravništvo (administracija) in ekspedicijska, Semeniške ulice št. 2, II., 28.

Naznanila (inzerati) se sprejemajo in velja trisopna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izven nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 67.

V Ljubljani, v petek 22. marca 1889.

Letnik XVII.

Bratska vez se oživlja.

Poslednje razvaline nesrečne vlade Milanove razmetava na vse strani pomladni veter, ki je počel pihljati vsled srbskega prevrata na balkanskem polotoku. Nova doba pojavlja se za jugoslovanske narode po Milanovem odstopu in odhodu. Vez bratske sorodnosti, katero je bivši kralj srbski pretrgal, postaja zopet veljavna; vez one krvi, katero je Milan tajil, oživlja se in stopa v celi svoji zgodovinski velikosti pred oči naroda, tavajočega doslej po krivih potih, ter kliče: Zdramite se! In iz novega vzdramljenja, novega življenja leskečejo se kakor solnčni žar poskušaji zblizanja med bratskimi deželami: Srbsko, Črno Goro in Bolgarsko.

Javni pozornosti ni ušlo, da je srbsko vladarstvo premembo na prestolu oznanilo črnogorski vladi, s katero Srbija vže dlje časa ni imela nobenega diplomatskega občevarja. In zelo je iznenadilo, ko je takoj na to črnogorski knez Nikita I. odgovoril lastnoročno v jako laskavem in iskrenem listu. Ta prijateljska prememba v mišljenji med cetinjskim dvorom in belgrajskim, med katerima je doslej brila mrzla sapa, tolažilno je za vsacega Slovana. Dalje je predsednik srbskega ministerstva, Gruič, v okrožnici, poslani bolgarski vladi, izrazil željo, da bi se ohranila dobra in prijateljska vez med obema narodoma. Te besede naredile so močan vtis.

Jasno je, da prevrat na srbskem prestolu ne ostane brez velicega pomena in posledice za razmere celega balkanskega polotoka. Stara ideja, koja je Ristić vspešno izvrševal v početku svojega državnega poklica za vlade kneza Mihajla, se ponavlja. Med Črno Goro in Grško je takrat Ristić spojil prijateljsko vez in le s pomočjo te politike pomagal je domovini svoji k samostalnosti. In komaj se je ogrela Srbija na pomladnem solncu svobode, vže zopet se je potrudil ta rodoljub, da svoji rodni deželi zagotovi s prijateljskimi pogodbami med Črno Goro, novo osvobojeno Bolgarsko, Rumunsko in Grško boljše bodočnost. Ob to trdno združenje razbili so se vsi pohlepni poskusi tujih življenj, narodi balkanski bili so

varni in evropski mir ni zahteval tako dragega oboroževanja.

Kakor je kralj Milan, ki je že dospel na Dunaj, preobračal domače razmere, tako je podiral tudi inozemsko politiko. Odkar si je okrasil glavo svojo z kraljevsko korono, pregnal je svoje zaveznike enega za drugim. Na vrsto prišla je najprvo Črna Gora. Med obema državama, sorodnima po krvi, jeziku in veri, nastale so za vlade Milanove take razmere, katere so možne samo med največjimi sovražniki. Ko se je pa črnogorska princesinja Zorka omožila s knezom Petrom Karagjorgjevićem, potomcem druge srbske dinastije, postalo je črnogorsko ime za Milana to, kar rudeča barva za purana. In kake odnošaje je imel do družega sorodnega naroda, k Bolgarom, priča najbolje tužna, bratomorna vojna, ki je pri Slivnici imela svoj zaključek.

Čim žalostnejši so ti spomini na Milanovo vladno, tem pomenljivejši so zdaj ti tolažilni pojavi zopetnega prijateljstva med Srbijo, Črno Goro in Bolgarsko. Potovanje starega bolgarskega rodoljuba Caharije Stojanova v Sredec po razgovoru z Ristićem je gotovo tudi v zvezi s tem srečnim prevratom. Umeje se, da k tej zvezi treh slovanskih dežel pristopita Rumunska in Grška.

Nova doba torej nastaja balkanskemu polotoku, nove moči v političnem evropskem koncertu oglašajo se k sodelovanju, in večna ta pesen o iztočnem vprašanju dobiva drugo melodijo. Balkan bil je doslej torišče tujih življenj; od vseh vetrov iz daljne tujine ponujali so tuji „kumi“ pomoč svojo in varstvo, a vsi vkupe računili so, koliko jim bo de nesla ta ljubezen. Narodi jugoslovanski na Balkanu umó in vedó pri svoji bistrovidnosti, koliko je ura bila.

Zaradi tega zdaj, ko je izginil provzročitelj zloglasne balkanske zmešnjave s pozorišča, pozabljajo narodi bivših mrženj in preprirov. Slovenci pa sorodnemu bratskemu narodu srbskemu iz srca želimo, da bi bila nova doba zajedno začetek zdrave politike na Balkanu, politike zveze in združenja balkanskih narodov, ki so bili doslej le žoga evropskim politikom. Avstrija pa naj skuša, kar smo že večkrat povdarjali, da pridobi zaupanje teh narodov.

Govor poslanca Šukljeja

v državnozborni seji dne 28. februarja t. l.

(Dalje.)

Menim tedaj, da se bo moral ta davek ravno takó primerno znižati, kakor neposredne davščine, o katerih je govoril gospod poslanec z Gališkega. Po mojem mnenji pa je to le tedaj mogoče, ako v sistem neposrednjega obdačevanja s prestrojitvijo sedanje dohodnine, ki se večinoma po krivici tako imenuje, uvrstimo premakljiv in ploden davek, oprt na načelo progresivne splošnje osebne dohodnine. Ta davek bi se potem mogel takó vrediti, da bi se višal z večjo, nižal pa z manjšo državno potrebsčino. V tem slučaju bi se moglo v slučaju zadrege ali vreditve denarne vrednosti lahko dobiti posojilo, ki bi se naslanjalo in poplačalo z zvišanim davčnim merilom take dohodnine. Ménim tedaj, da vlada ne smé več čakati s pametnim načrtom take progresivne dohodnine, ter izražam vsaj nado ter celó verujem, toliko vročerkv sem, da bo ta načrt, ako bo umen, narod sprejel z naklonjenostjo.

Končal sem, slavna gospóda, kar sem hotel povedati k proračunu. Opravičenih gospodarstvenih teženj svoje ožje domovine danes ne bodem razpravljati. Res je, da se je Kranjska ravno takó zamenjala, zadnji čas morebiti še bolj, kakor n. pr. Galicija in Dalmacija. Res je tudi, da so avstrijske vlade cela desetletja v prvi vrsti skrbele le za eden del monarhije in da so pri tem osobito trpele škodo od središča oddaljene dežele. Vzelo se je, kar se je moglo dobiti, toda mislilo se ni na to, da bi se izkoristile pridobitve.

Naša krivda ne bode, ako bo visoka vlada pri nadrobni proračunski razpravi slišala od nas marsikatero opravičeno pritožbo gledé narodnega gospodarstva. Jaz za svoj del se bodem potezal zlasti za zahtevo, katero moram imenovati najbolj nujno gospodarstveno vprašanje svoje ožje domovine, namreč za železnico, ki bo vezala Dolenjsko z deželnim stolnim mestom.

O gospodarstvenih vprašanjih morem tedaj danes molčati, ker si je pridržujem za nadrobno

LISTEK.

Pripovedka zimskih večerov.

(Dalje.)

V tem trenutku prišlo mi je na misel nekaj nagnjusnega. Obžalujem to še dandanes, kajti človek se s takimi stvarmi nima nikdar igrati. Ko bi tudi hoteli kaznovati hudobneža (kakor je bil on), imamo pač pomisliti, da tudi mi smo grešniki — morebiti da previdnejši v ravnanji, ali tudi brezsrčni, nepomilovalni bližnjega, sebični, farizejski v obnašanji, ki nam ima pridobiti dober sloves!

V tej odkritosrčni izpovedi starčevi, izgovorjeni z globokim glasom, je bilo nekaj tako prevzemajočega, da smo vsi brez izjeme uprli svoje poglede na njegovo prostosrčno lice in v vseh teh očeh si mogel čitati odmev ganljive, nagle, vseljudske izpovedi.

Skoro osupnjeni pogledali smo na sebe in bilo nam je, kakor bi si bili za trenotek zrlí v svoje duše.

Starec, vtopljen v svoje spomine, tega ni opa-

zil. Gledal je uprto na plamen treske in nadaljeval z glasom, nekoliko tihejšim:

„Porabil sem tako vlogo kaznovajočega sodnika, da z mukami tega nesrečnega nisem čutil nobenega usmiljenja. V tem sem se pregrešil! Samo čista pravičnost, ki nima nobenega greha, smela bi ravnati tako. Človek, tudi kadar sodi, je vedno le človek, in mora do zločinca gojiti sočutje — kakor do človeka! Jaz sem se pak poigral z njim, kakor mačka z mišjo, in to je bilo bedno, tako bedno, da je težko razložiti, kateri od naju je bil bednejši.“

„Roček,“ pravim mu — „mar veruješ v Boga, zlobnež, — ti si rajnko z ranami umoril?“

In ta človek je zakrivil lice, kakor če na otroka vzdignemo metlo.

„Kako morete — kako morete?“ je zastokal. „Ne — to je laž!“ je zakričal, planil naglo kvišku in z iskrenimi očmi udaril ob mizo, da je svetilnica na njej poskočila.

Šel sem molčé k mrliču in privzdignivši platno pokazal s prstom na nekoliko modrih madežev.

„To je bilo predvčerajšnjim, — to je bilo predvčerajšnjim,“ je prestrašen šepetal in zakril z dlanom oči, da bi tega ne videl. „Umrli je sama —

Bog vé, sama“ — je govoril dalje slabo in jednoglasno, kakor v snu.

„A kaj,“ zakričal je zopet in pogledal uporno ná-me. „Ako me li imate na sumu — prijavite — zatožite me! Idite, zakaj ne idete?“ povpraševal je porogljivo. Molčal sem ter le gledal mu v oči. Begale so mu sém in tje, a trepalnice krčevito pomežikovale in lezel je polagoma na svoj sedež, kakor bi ga kako breme k zemlji tlačilo.

„So različni načini smrti“, govoril sem tiho, kakor sam zá-se. „Poleg ran še smrt lakote — in —“

Roček se je glasno nasmijal. Zdelo se je, da je padla raz njega groza. „Samo dalje še, boter,“ je dejal posmehljivo. „Preiskujte! No?“

Obrnil sem se skoro razjarjen k mrliču. „Glej, spričevalo!“ dejal sem tiho, pokazovaje na obličje umrle, raz katero je pogrinjalo zopet zlezlo, in na njem (sam sem se prijel za glavo in postalo mi je slabo) — da, tam je bila še druga praska, dosti globokejša, nego prva, in glava je dobila tak izraz, kakor bi naju pozorno poslušala. Ta pogled in moja groza sta ga ugonobila.

„Da, da,“ je blebetal, — „kako — vi veste,

razpravo. Dovoliti pa mi morate vendar nekoliko političnih opazk, da označim stališče, na katerem stojimo mi Slovenci v velikih političnih in narodnih nasprotjih države.

Nadejam se, da mi bode pritrtil vsak nepristranski opazovalec — gospodje predgovorniki nasprotne stranke mi ne bodo zamerili, ako jih ne prištevam med te — da so zahteve Slovencev zmerne in da smo se ogibali vsaki prenapetosti.

Gospôda moja! Dostikrat se nam je težko brzdati, saj se pretaka po naših žilah južna kri, in premnogokrat nam ni lahko mirno prenašati izživljanja, kar se nam šestokrat zgodi po nekaterih krajih s strani bajé takó pritiskanih Nemcev. (Prav res! na desnici.)

Eden slučaj posebno je tako zanimiv, da ga ne morem zamolčati visoki zbornici.

Ko je pred enim mesecem prevelika nesreča zadela vladarsko hišo in državo, prevzela je britka bolest tudi srca cesarju zvestih Slovencev. Izšla je proklamacija cesarjeva, zahvala narodom, in cesar sam je izrekel naravno željo, naj se naznani ta proklamacija vsem narodom v njihovem jeziku. Tako so došli tudi v Celje dvojezični iztisi te proklamacije. V Celji je razmerje mej Nemci in Slovenci nekako 3300:1500, okolica pa je popolnoma slovenska. Misliti bi mogel človek, da so dvojezični plakati ob cestnih vogalih konečno nesreča, katero bi bili pač lahko pretrpeli celjski Nemci. Toda ne, proklamacija se je s škarjami črez sredo prestrigla (Čujte, čujte! na desnici), prerezano je bilo na dvoje ime cesarskega namestnika in v tej pohabljeni obliki (Klici na desnici: Nezaslišano! Sramotno!) se je proklamacija nabila na zidovje. (Poslanec Steinwender: Ali nimate hujših bolečin kakor te?) Gospod poslanec Steinwender meni sicer, da te bolečine niso tako hude: priznavam to, ker se je takoj popravila napaka, čudim se pa vendar, da slišim tako opazko od moža, ki je zapisal na svojo zastavo narodni vspeh. (Prav dobro! na desnici.) Kakor rečeno, to zadevo lahko pustimo, ker se je vsled brzogovorne pritožbe celjskih Slovencev popravila napaka.

Poglejmo pa, kakošne so razmere na Kranjskem. Gospod poslanec za notranje mesto Gradec nam je včeraj povedal dogodbo, da bi dokazal fanatizem kranjskih Slovencev; a reči moram, da se ta pripovedka naslanja na mistifikacijo častitega gospoda poslanca. Mi poslanci iz Kranjske na obeh straneh nismo dosedaj o tem še ničesa čuli, in kar se tiče izraza „ptoy“, vé vsak izmed nas, da ne pomeni ničesa. (Čujte, čujte! na desnici.) Tudi si ne morem misliti, iz katerega jezika je ta beseda. (Veslost na desnici.) „Hier“ slove slovenski „tukaj“, in med „ptoy“ in „tukaj“ je vendar tolik razloček, da bi bil moral biti gospod poslanec vitez Carneri nekoliko previdnejši ž njim, akoravno je dobil o tem skoraj gotovo pismeno sporočilo. No, kakor rečeno, to meni nič ne velja. Pač pa se hočem sklicavati na dejansko okoliščino, ki je gotovo tehtnejša, kakor deset pripovedk zgovornega gospoda poslanca za Gradec.

Vzame naj vendar v roke vojaško-statistične letopise in naj se prepriča, koliko je resnice na tem, ako se govori o sovraštvu do Nemcev na Kranjskem in se nam predbaciva, da na lastno škodo — na-

ravnost priznavam — iztrebljamo zadnji ostanek nemštva in uničujemo mej seboj znanje nemščine. Pregleda naj, kakor rečeno, vojaško-statistične letnike zadnjih let — to so uradni viri, sestavljeni v vojnem ministerstvu ter nanje gotovo ni vplivala strankarska strast — da ravno na Kranjskem ogromno narašča število vojaških novincev, ki znajo nemški pisati in brati. (Čujte, čujte! na desnici.) Leta 1883. je bilo izmed vsakih tisoč v vojvodini Kranjski potrjenih novincev takih, ki so znali nemški pisati in brati: 193, leta 1884.: 218, leta 1885. — to je nekoliko nazadovalo — le: 169, l. 1886. jih imamo že 239 in leta 1887. celó 315. (Čujte, čujte! na desnici.) Ako zna na Kranjskem izmed 1000 novincev 315 nemški pisati in brati, potem se bo gospodu Carneriju vendar posrečilo najti one nemščine zmožne korporale, na katerih mu je, kakor pravi, v interesu vojne toliko ležeče. Naglašam, da si je na Kranjskem jezikovna osnova ljudske šole od leta 1870. naprej ostala enaka; predružačena je k večjemu le nebitveno. Na drugi strani pa opozarjam na besede, katere je v proračunskem odseku govoril mož, ki ga dosedaj nismo mogli smatrati nam naklonjenim.

V proračunskem odseku se je izjavil, da se vspehi na ljubljanski gimnaziji morajo imenovati ugodni in da povprek dobro napreduje slovenska mladina. (Čujte, čujte! na desnici.) Ako je pa stvar taka, potem si pa že smem dovoliti, da zahtevam od gospoda naučnega ministra nastopno. Konečno se je pritrtilo, da se bo za Maribor uvedla druga jezikovna organizacija, ki bo vsaj deloma zadostovala težnjam Slovencev. Sprejmemo to obljubo ter se zanašamo zaupajoč v proračunskem odseku izrečeni besedi gospoda naučnega ministra, da se bo to tudi v resnici izvršilo takoj pričetkom šolskega leta 1889. Svarimo pa pred utrakvističnimi eksperimenti ter menimo, da se more ona organizacija, ki se je po lastnem izreku gospoda naučnega ministra obnesla na ljubljanski in vseh kranjskih gimnazijah, uvesti brez premisleka tudi na Dolenjem Štajerskem, najprvo v Mariboru, potem pa tudi v Celji. (Dobro, dobro! na desnici.) Kajti, gospôda moja, kar ste dali Mariboru, tega ne morete odtegovati Celju. Isto se bo potem moralo tudi zgoditi v Gorici in zahvalno priznavam, da je za gotovo to obljubil gosp. naučni minister, velja pa to isto takó gledé Trsta in Istre, takó kar se tiče Slovencev, kakor Hrvatov.

Z ozirom na ljudsko šolo me tudi še marsikaj teži. Gospôda moja! Ne skrbite, da bodem po vzgledu nekaterih gospodov predgovornikov vže danes razpravljaj Liechtensteinov šolski načrt.

Mogoče nam bo stvar temeljito razpravljati in takrat se bo potegnila mejna črta skozi to dvorano. Na jedni strani bodo stali oni, katerim je dandanašnja šola popoln idejal, na katerem se ne sme ničesa predružačevati, na drugi strani pa oni, ki so prepričani, da je treba preosnovati tudi ljudsko šolo, kakor vsako delo iz človeških rok.

O tem torej danes navlašč ne govorim, priznavam pa hvaležno, da je naučno ministerstvo kot prizivna stopnja zadnja leta jako veliko število rekurzov rešilo ugodno za slovenske šolske občine, ki so se pritožile zaradi samovoljnega in nepostavnega postopanja štajerskega in koroškega deželnega šolskega sveta. Čudno pa se mi tukaj zdi, da se

naučno ministerstvo ne vspne do splošnje naredbe, s katero bi se zapovedalo dotičnim šolskim svetom, ki niso nič drugega, nego c. kr. šolski uradi — oni niso samoupravne korporacije — da vredé jezikovno osnovo v ljudskih šolah tako, kakor se mora to zgoditi po § 6. drž. ljudsko-šolske postave v mejah, določenih po postavah, tedaj z ozirom na državne temeljne zakone.

Kaj sledi iz tega? Prvič ne razumem prav, zakaj si moramo v pravni državi priboriti jasno ustavno pravo nasproti nedvomni nepostavnosti šele potom priziva, ki je dolgotrajen in drag, drugič pa provzročuje to v pedagogičnem oziru obžalovanja vredno stanje in jako neenake razmere pri zavodih iste vrste in istega namena, in menim, da je tukaj dolžnost naučne uprave uporabljati ono naredbeno pravico, ki jej po § 11. drž. tem. zak. pristuje o izvršujoči oblasti in jej je tudi dana, to je § 78 sedaj veljavne državne ljudsko-šolske postave.

Takó naj ravna nasproti deželnemu šolskemu svetu v Gradcu, Poreču in tudi nasproti sedaj vse-mogočnemu deželnemu šolskemu svetu za Koroško v Celovcu. (Dobro! na desnici.)

Izgovoril sem pomenljivo besedo Koroška.

Dovolite mi, gospôda, da se nekoliko pomudim pri tem predmetu. Tu bo morebiti moj sosed, gospod baron Sterneek, ki je zastopnik za Koroško, razdražen in nam bo očital ono, kakor se to vedno godi nam kranjskim Slovincem, ker se brigamo za koroške razmere.

Pravijo nam, Koroška Vam ni nič mar, ne vti-kajte se v koroške razmere. Pri najboljši volji pa jaz ne morem ustreči tej želji ter se sklicujem na to, da nam u s t a v n o pristoji pravica brigati se za to, kakó se izvršuje enakopravnost slovenskega prebivalstva na Koroškem. Zatajiti bi morali Vi lastno dete, člen državnega zakona, ki ste ga sami sestavili, če nam odrekate omenjeno pravo. Člen 19. državnega temeljnega zakona odločno pravi: Vsak narod ima nedotakljivo pravico varovati si in negovati narodnost in jezik svoj. Mi smo vendar zastopniki slovenskega naroda in statistika uči, da je tretjina koroškega prebivalstva slovenska. Gospodje nam bodo že morali dovoliti, da včasih nekoliko pogledamo preko mejnih kolov, da se prepričamo, kakó je na Koroškem dejansko z enakopravnostjo. (Odobranje na desnici.)

(Konec sledi.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 23. marca.

Notranje dežele.

Kazenski odsek državnega zbora je končal posvetovanje o zakonu zoper ponarejanje živeža. Za poročevalca je izbran poslanec Lienbacher.

Gospodarski odsek državnega zbora je predvčeraj potrdil vladno predlogo, zadevajočo preložitve dôbe za združenje tržaškega in reškega pristanišča v carinsko ozemlje do 1. dne julija 1891. O tem predmetu bo državnemu zboru poročal poslanec baron Sochor.

Tissov pristaši zahtevajo, da mora Tisza obdržati vladno krmilo, oprt na zbornično večino. Ministerski predsednik pa se je izjavil nasproti ožjim znancem, da je truden in da se želi umakniti v zasebno življenje. — Dobro poučeni krogi trdijo, da se bodo takoj, ko bo odpotoval cesarski dvor iz Budimpešte, izdale ostre vojaške naredbe zoper izgrednike. Ravno takó pa se zagotavlja, da se slučajna ministerstvena prememba ne bo izvršila na korist opoziciji.

Vnanje države.

Papež Leon XIII. je imenoval nuncija v Monakovem, Ruffo-Scilla, za majordomusa in palačnega prefekta. Povodom otvoritve katoliškega vseučilišča v Washingtonu se je 19. t. m. vršil v tem mestu banket, pri katerem je v svojem govoru rekel kardinal Parrocchi: Ako bi sedaj zapustil papež Evropo, našel bi zavetišče in gostoljubnost pri ameriških škofih.

Nasproti govoricam o sklenjeni pogodbi kralja Milana z regentstvom gledé notranje in zunanje srbske politike se z merodajne strani zatrjuje, da je vsaka taka vest neresnična. Regentstvo se že zaradi tega ni moglo zavezati, ker stoji na strogo ustavnih tléh ter tedaj ni moglo prevzeti dolžnostij, ki izključno spadajo v območje odgovorne vlade. — „Pol. Corr.“ poroča iz Belegagrada, da se vrši vsak teden po več sej ministerskega sveta, ki preudarja, kakó bi mogel spraviti proračun v ravnotežje. Predvčeraj so vsi ministri predlagali, naj se zmanjšajo troški za njihove delokroge, ter se navedla sredstva, kakó se more to zgoditi brez škode za državne interese. Troški se bodo znižali že v tekočem proračunu ter bodo že prihodnje dni izšle primerne narebe. — Liberalni shod je predvčeraj izročil začasno vodstvo liberalne stranke biršemu pravosodnemu

da,“ in uprl ná-me oči. Na čelu so mu stale kaplje póta in svetilnica na mizi je poskakovala, ko je prijel z roko za njo.

V tem trenutku sem začutil do njega sočutje in to ga je spametovalo. Silil se je na smeh.

„To vi samo tako — zgolj tako. Ah, kaki sitnež ste vi! Človek bi si mislil, — da —“

Pograbila me je skoro jeza. Ne vé, kaj sem hotel izvleči iz njega očitno priznanje, da jo je usmrtil, — polagoma utrapil. Zatožiti ga nisem hotel, ker bi se nemara ne bilo za to zadosti znakov našlo.

Hotel sem samo pokazati nasledek svoje moči nad njim? Sem li ravnal kot orodje višje moči? Kdo to ugame? Jaz tega ne razumem.

V tem, ko sem se pripravljaj ga spraviti v zadrego, je pristopil tava je k mrlici in jo tretjič skrbno prikril. Potem se je obrnil k uram, navil jih in porinil dalje kazalec. S tem je manjšo napravil skoro na dvanajst, kar ga je tako osupnilo, da je odtegnil roko, kot bi se bil opalil. Tiho je pristopil k meni in vsedel se zopet na lonec. „Ko bi bila vže ta noč preč, boter,“ šepetal je prilizljivo.

Močlal sem.

„Veste, boter, veste, nikdar bi ne bil mislil, da sem tak strahopetnež,“ šepetal mi je skoro na uho. „Ni je bilo ure v noči, da bi ne bil pohajal sam po gozdu, v puščavah.“

„Večkrat sem v pijanosti prespal se na pokopališču. Mrličev sem videl vže premnogo in nič mi pri tem ni bilo. — Spal sem vže tudi ž njim v jedni sobi, kakor takrat, ko je umrla Jurjeva — tista grbasta — ali óni-le divji lovec Hulanik, ki so ga ustrelili — se li spominjate? Ali ob času kolere? — Ali sedaj — žena — tako slaba — bojazljiva in jaz — jaz —“

„Ali véš, Roček, zakaj se bojiš sedaj,“ šepetal sem.

Ustrašil se je. Morda vsled tega, ker sem utišal glas.

„Zakaj?“ šepetal je tudi on, gledaje z bojazljivimi očmi.

„Povej to sam, nú, priznaj!“

„Ne, ne, jaz je nisem umoril! Bog mi je priča, da ne!“ izrekel je hitro, gledaje po strani k mrlici, kakor bi se bal, da ga posluša. (Konec sledi.)

ministru v Rističevem kabinetu, Avakumoviću. — „Videlo“ je postal jako lojalen. V zadnji številki hudo napada Črnogoro zaradi prirejene zahvalne službe božje v Cetinju povodom Milanovega odstopa ter pravi, da zastoj kuje in ruje princ Peter Kara-gjorgjević, ker stoji ves srbski narod kakor eden mož okrog prestola mladega kralja.

„S posebne *bolgarske* strani“ skuša „Pol. Corr.“ dokazati, da so narodni bolgarski politiki prav za prav protivniki pravoslavne cerkve. Ko je bila leta 1882 konservativna stranka na krmilu, predložila je sobranju več postavnih načrtov, kakó bi se mogla zboljšati nevarno stanje in izobrazba bolgarske duhovščine, a ravno sedanji prvobornik za pravoslavlje, Dragan Cankov, je oni, ki je takrat preprečil uresničenje teh načrtov. Konservativna stranka je takrat ustanovila v Orehoviči seminar za boljšo izobrazbo duhovništva ter je izročila vodstvo tega zavoda znanemu trnovskemu nadškofu, msgr. Klementu. Ta pa je zavod prestrojil v politično vzgojevališče in v resnici izmed 300 do 400 seminarcev niti eden ni postal duhovnik. To se tudi ni obrnilo na bolje za dóbe ruskih generalov Soboleva in Kaulbarsa in diplomatskega agenta Kojandra, ki je bil do Aleksandrove odpovedi pravi gospodar v Bolgariji. Kdor pozná vse to, ta vé, da princ Ferdinand nikakor ne more biti odgovoren za sedanji položaj duhovništva.

Francoskemu „razstavnemu“ ministerstvu očitajo boulangistični krogi, da se hoče približati Prusiji. Nikdo ne veruje, kdor pozna položaj in razmere, da bo kabinet Tirard preživel pariško razstavo. — Predvčeraj je blizo 5000 oseb sprejelo na pariškem kolodvoru bivšega nemškega državnozbornskega poslanca Antoine-a s klici: „Živel Antoine!“ „Živela republika!“ „Živela Francija!“ Poklonilo se mu je več mestnih svetovalec in domoljubnih družb. Antoine, kateremu na čast se je za danes priredil banket, je odgovoril, da se mora on le Alzaciji zahvaliti za ta prelepi sprejem.

Državni tajnik Fergusson je naznanil *angleški* zbornici, da je več ladij mornaričnega oddelka v „kanalu“ odplulo proti Tangerju. Resna vprašanja se morajo rešiti mej Anglijo in Marokom; pred vsem se tukaj gré za zavratno usmrtitev angleških podložnikov v Cap-Tubyju s strani maroških vojakov; tudi hoče Anglija izpregovoriti resno besedo s sultanom, ker se brani dovoliti popravo podmorske brzjavne žice.

„Riforma“ piše o véeraj objavljenem dogodku v Benghasiju: Podprefekt ni na obisk *italijanskega* podkonzula, akoravno je slednji imel cesarski eksekvatur, odgovoril s protibiskom, kakor je tudi molčal na neko njegovo pismo. Vlada je takoj sklenila odposlati oklopnico „Duilio“ v Benghasi, ob enem pa je to naznanila tudi Turčiji. Podprefekt pa je dal, ko je zagledal oklopnico, vsako mogoče zadoščenje.

Rumunska liberalno-konservativna stranka se je že razcepila v dva tabora. Pristaši Vernescovi in Lahovaryjevi so se ločili od konservativne stranke ter se združili z junimisti. Okrog osemdeset konservativnih poslancev pod Catargijevim vodstvom pa je sklenilo do skrajne meje nadaljevati boj zoper vlado.

Izvirni dopisi.

Iz Kamnika, dne 19. marca. (Podružnica družbe sv. Cirila in Metoda.) Vendar smo dočakali, česar smo že dolgo pričakovali: tudi v našem Kamniku, ki se je vsikdar s ponosom prišteval najbolj narodnim mestom slovenskim, ustanovila se je slednjič podružnica najvažnejšega društva slovenskega: podružnica sv. Cirila in Metoda. Njene ustanovitve čakali smo tem težje, ker smo si že dolgo želeli središča, okoli katerega naj bi se k skupnemu narodnemu delu združilo vse, sedaj že toliko časa razcepljeno kamniško prebivalstvo. Prepričani smo, da bode ta podružnica res uresničila vse naše nade, saj je namen družbe sv. Cirila in Metoda tak, da se mora zanj ogrevati vsak Slovenec, in drugega namena tudi kamniška podružnica ne bode imela. Veselic ne bode napravljala, saj za pošteno zabavo že sedaj v Kamniku dovolj skrbite društvi „Lira“ in „Narodna čitalnica“, načelnštvo skrbeti bode moralo le, da vsako leto kolikor mogoče veliko svoto pošlje glavnemu odboru v pospeševanje družbinega namena. — Dosedaj se je pri ustanavljanji naše podružnice storila napaka, da k ustanovnemu zboru niso bili povabljeni mnogi odlični Kamničanje, da je početna agitacija sploh bila nekoliko premajhna; tako se je zgodilo, da pri ustanovnem zboru ni bilo zastopano vse kamniško prebivalstvo, ter da ustanovni odbor kaže nekako enostransko lice, ker je krivo, da marsikdo ne pristopi temu prevažnemu društvu. Vendar upamo, da se bode v tem oziru mnogo premenilo pri prvem obnem zboru. Ako je ustanovnemu odboru res na tem, da koristi stvari, potem bode gotovo pripravljen, da prepusti, ako bode treba, tudi vse načelnštvo po-

družnice drugim močem; ako je odbor pripravljen na to, potem res ne vemo vzroka, kateri bi še mogel odvrčati koga od društva. Komur je namreč res za to, da društvo deluje v pravem versko-narodnem smislu, doseget bode to gotovo najlažje, ako s svojim vplivom nato deluje v društvu samem; ako mu pa nasprotuje, je zelo nevarno, da je ravno on spravi raz pravo pot ter s tem škoduje stvari, za katero se bori. Zato še enkrat izrekamo nado, da se v novi podružnici združi vse narodno kamniško prebivalstvo, da bode potem ona sicer med najmlajšimi, a vendar med največjimi in najkrepkejšimi podružnicami družbe sv. Cirila in Metoda.

Iz Železnikov, 20. marca. Odstopite mi malo prostora v Vašem cenjenem listu. Pride Vam dopis iz priproste roke, in to zato, ker bolj spretne ne storijo mnogo v blagor in korist občinstva. Stanje tukajšnje v sedanjih razmerah je jako kočljivo. Že bode minolo eno leto, odkar smo zgubili č. g. kape-lana; s tem zgubili smo drugo sv. mašo, katera je pri nas silno potrebna, ker prihajajo k nam ljudje iz sedmih fará. Škodo imamo torej duševno in materijalno. Prevzvišeni gospod knezoškof bi nam iz srca radi pomagali, pa vzrok temu je preveliko pomanjkanje duhovnikov. Vsled tega so si naš ne-utrudljivi, akoravno bolehní g. župnik izprosili od prevzvišenega g. vladike dovoljenja, da smejo ob nedeljah dvakrat maševati. Pri tem pa so opomnili, ker se trudijo v blagor občinstva, naj ono skrbi za to, da se ne bode postopalo okrog cerkve med sv. mašo in da tedaj ondodni trgovci ne bodo izobešali svoje robe. In res, vsi razun enega so jih ubogali. Dotičnik ni domačin, živi že mnogo let tu, a svoje robe ni razobešal vedno enako. Že lansko leto meseca maja, ko so g. župnik vsled njegovega razobešanja vže drugič deseto sv. mašo odpovedali, jim je g. župan zagotovil, da bode to odstranil. Gospod župnik so se zanesli na to in so zopet ob 10. uri maševali. Nekaj časa bilo je dobro, a ne dolgo. Začel je po malem zopet izobešati, a h koncu oktobra neko nedeljo bila je skoraj vsa hiša pregrnena z njegovo suho robo. Jeli to posvečevanje Gospodovih praznikov? Pričakovali smo, da bo to sl. županstvo zabranilo. Ko so se cerkveni ključarji sošli in g. župana prosili, naj bi to zabranil se je gospod župan izrazil: „Prosil sem ga, ali mi ne izda, da bi se podpisal.“ Ključarji so svetovali, naj bi ga prisilili, ker je vzrok, da občina pri tem veliko škodo trpi; a g. župan pravi, da se ga boji. Ne vem, ali za to, ker je občinski mož, ali ker je „bogat“. Upali smo, da se nam stvar vsaj zdaj v postnem času predru-gači, da bi nam ne bilo treba drugam hoditi, pa ni nič. Ako bode še dolgo tako, bati se nam je še večjega zla, kajti bolezní nam pretijo od vseh strani!

Iz Brega pri Trstu. Nekdaj je bila božja pot sv. Jožefa v Riemanjih silno imenitna, o čemur priča velikanska cerkev, posvečena patronu vesoljne cerkve katoliške, katero je pred malo več kot sto leti sezidala in s krasnimi altariji obdarovala pobožnost častilcev sv. Jožefa. Nastal je poznej čas nemarnosti, skoraj se je bilo bati, da se bo romanje k sv. Jožefu povsem opustilo. Hvala Bogu, čas zapanosti je minul; razni duhovni pastirji so si v novjšem času mnogo prizadevali, da bi pobožnost k sv. Jožefu zopet oživila, posebno se v to plemenito svrhu trudi sedanji duh. pastir g. K. in s pomočjo božjo bil je letošnji sv. shod tako velikanski, da stari možje ne pomnijo večjega. Že predan sv. Jožefa začeli so prihajati romarji iz Istre, Krasa, Notranjskega, Goriškega itd., večjidel taki, ki so želeli v hiši Jezusovega rednika prejeti sv. zakramente, tako da je pet izpovednikov neprenehoma spovedovalo od popoldne do blizo enajste ure po noči. Zjutraj ob 1/4. uri so zopet začeli spovedovati in spovedovali neprenehoma do slovesne sv. maše ob 10. uri. Mora se pač reči, da najbolj vnet je bil pri zveličanskem trudu preč. g. konz. svetnik L., ki je imel péto sv. mašo, a poprej vse jutro kakih 7 ur skupaj in zavrstjo spovedoval. Pridigo je imel konz. svetnik preč. g. M.; to je bil govor, izvrstno zložen, primeren kraju in času, — ki je pridši iz srca segal poslušalcem v srce, toliko bolj, ker ima preč. g. svetnik polnodoneč glas, da ga je bilo razumeti tudi pred cerkvijo. Po sv. maši in popoldne po blagoslovu poljubovali so častilci sv. Jožefa njegovo svetinjo in slavnoznano njegovo iz marmorja izsekano podobo, predočujočo „Bag v Egipt“. Prav pravo je, da se pobožnost k sv. Jožefu zmiraj bolj vzbuja in oživlja, saj je sv. Jožef patron, rekel bi rednik vseh kristijanov, ki nas je Jezus po svojem

usmiljenju sprejel za svoje brate in nas tako izročil v skrb svojemu redniku sv. Jožefu. Pobožnost k sv. Jožefu želé sv. Oče papež, ker so ga ranjki in slavni Pij IX. imenovali za patrona vse katoliške cerkve. Pobožnost do sv. Jožefa mora biti posebno priljubljena vsacemu kristijanu že zavoljo njegovih čednosti, ki so bile res za navadne ljudi nedosežne, vendar spolnovane na tak način in v takih razmerah, da nehoté človeku, ko jih premišluje, pride misel: glej, saj tako bi tudi ti mogel storiti, da bi le hotel. Navadnemu človeku kaj rado vpade srce, ko sliši o izvanrednih čednostih svetnikov, n. pr. gorečnosti apostelnov, stanovitnosti mučencev, zatajavanju spokornikov itd. in si misli, saj jih ne morem posnemati. A sv. Jožef je vzgled čednosti, ki jih more vsak človek s pomočjo božjo posnemati, samo ako ima resno voljo. On ni delal čudežev, on se ni postil o vodi in koreninicah, on ni svojega telesa trpinčil, pač pa je imel za vodilo: hitro in rad storiti, kar spozna za voljo božjo. In s spolnovanjem tega vodila zaslužil si je čast, da je bil na tem svetu váruh Sina božjega in Matere božje in na onem svetu prejel prekrasno krono večnega življenja. — Torej tisti, ki želite s sv. Jožefom veseliti se v nebesih, držite se tega vodila, in pridite ga počastiti v njegov dom, kjer se je na njegovo priprošnjo zgodilo že več čudežev, kakor pričajo podobe v cerkvi. Vendar, ki pridite semkaj, pridite z dobrim namenom, da bi po priprošnji sv. Jožefa posvetili svoje duše, ne pa, kakor so nekateri storili letos (ta navada se je vtihotapila v času mladosti v pobožnosti), ki so še le popoldne po blagoslovu prihajali ne zato, da bi skrbeli za svoje zveličanje, pač pa, da so gasili svojo žejo in nakladali goriva za peklensko gromado.

Trgovska in obrtniška zbornica.

X.

XII. Gospod zbornični svetnik Jernej Žitnik poroča, da je c. kr. deželna vlada z dopisom od dné 15. februarja 1889, šte. 2036, poslala trgovski in obrtniški zbornici „Ustanovilo za okrajno bolniško blagajnico v Litiji, ki ima obsegati sodna okraja litijski in zatiški.

Zbornica se ima izreči o ustanovilu, ker so se vánje vsprilele storitve, katere presegajo v §§ 6 do 8 zakona od dné 30. marca 1888, o zavarovanji delavcev gledé kake bolezni, povedano najmanjšo mero.

Ker so dotična postavna določila že navedena bila v poročilu o ustanovilu za okrajno bolniško blagajnico v Radovljici, zato se tu omenja le ono, kar se je premenilo gledé storitev.

Navadna dnina se je v § 5. ustanovila tako:

Za sodna okraja litijski in zatiški odmerila se je „navadna dnina“ ter je za dóbo od 1. januarja 1889 do 31. decembra 1890 določena tako:

1. Za moške delavce:

- a) Mladoletne pomočne delavce s — gld. 30 kr.
- b) za delavce s — „ 70 „
- c) delavce prirejalec z 1 „ 20 „

2. Za ženske delavce:

- a) Ženske mladoletne pomočne delavke s 30 „
- b) delavke s 45 „

Te določbe veljajo tudi, kadar poteče zgornji čas, dokler oblastvo drugače ne ustanovi.

Prispevki in podpore odmerjajo se po tem ustanovilu po navadni dnini.

V § 11. ustanovila pa se določa v zmislu § 6. omenjenega zakona, da gre podpora bolnikom najmanj dvajset tednov. Vendar se je pristavilo, da se bode, kadar pričuvni zalog doseže predpisano visokost, tudi daljnih dvajset tednov dajala podpora, in to s 30% navadne dneine.

Odsek se pridruži priporočilni izjavi obrtnega nadzorništva in nasvetuje:

„Slavna zbornica naj priporoča odobrenje rečene blagajnice.“

Predlog je bil sprejet.

XIII. Gospod zbornični predsednik Vaso Petričič poroča, da se je za ustanove, katere so: deželni odbor, občinski svet ljubljanski, kranjska hranilnica in pa trgovska in obrtniška zbornica razpisali, oglasilo pri vodstvu c. kr. strokovnih šol v Ljubljani 21 učencev lesne strokovne šole in 35 učenek na strokovni šoli za umetno vezenje in čipkarstvo. Prošnje učencev na c. kr. strokovni šoli za lesno obrt bodo vse uslišane, ako slavna zbornica pritrdi nasvetom odsekov, na učenke se pa ni moglo

na vse ozirati, ali tudi med temi prositeljicami jih bo le 6, katere ne bodo dobile nobene ustanove, ali tudi od teh 6 bodo se najbrž še trem ustanove od druge strani podelile.

Dnevne novice.

(Presvetli cesar) je daroval 200 gld. za šolo v Leskoveci pri Ptui.

(V Ameriko) je potovalo v ponedeljek preko Prage, kakor se nam od tam poroča, 33 oseb iz Zagreba, 20 iz Ljubljane, oziroma z Dolenjskega in 9 z Ogerskega.

(Občni zbor društva „Narodni Dom“) bode dne 30. marca t. l. ob 6. uri zvečer v pevski sobi narodne čitalnice ljubljanske. Dnevni red: 1. Nagovor predsednikov. 2. Poročilo tajnikovo. 3. Poročilo blagajnikovo. 4. Poročilo pregledovalnega odseka. 5. Volitev predsednika. 6. Volitev upravnega odbora. 7. Volitev pregledovalnega odseka. 8. Posameznosti. — Skupni prometni zaključek koncem leta 1888 je znesel 75.147 gld. 3 kr., bilanca 66.487 gld. 41 kr.

(Princ Liechtenstein) je dne 19. t. m. v državnem zboru govoril izvrsten in obširen govor o ljudski šoli. Govornik je porabil najboljše orožje logike in praktične skušnje ter dokazal, da je sedanja ljudska šola v mnogem oziru pomanjkljiva. Konservativci niso povsem proti sedanjim šolam, toda ona mora otroke v veri starišev vzrejati in ne le poučevati. Liechtenstein je s svojim izbornim govorom razpršil trditve, češ, da bode z versko šolo egiptska tema legla po deželah. Govor bomo priobčili po stenografičnem zapisniku.

(Duhovniške premembe v ljubljanski škofiji.) Č. g. kapelan Ludovik Jenko premeščen je iz Šmarija v Trnovo pri Ilirski Bistrici. Na njegovo mesto pride č. g. Franc Gregori iz Predoselj; v Predoslje pa č. g. Ivan Kačar, dosedaj včasem pokojni na Dolgem.

(Nemškega „šulvereina“) tukajšnja podružnica je zborovala dne 15. t. m. Letno poročilo pravi, da je otroško zabavišče obiskovalo 93 otrok, med temi 43 novovstopivših. Šulvereinska ljudska šola ima 195 učencev. Društvo bode, kakor čujemo, ustanovilo šolo v Beli Peči in Domžalah. Dne 20. t. m. je nemški poslanec Lippert trdil v državnem zboru, da ima „šulverein“ samo namen, nemško jezikovno ozemlje varovati in ohraniti, dejanja pa nasprotno dokazujejo. Med denarnimi doneski je celó 1 gld. „von einem slovenischen Freunde der Aufklärung“. Čuden ptiček ta prijatelj omike! V odbor so bili izvoljeni trgovec Maurer, c. kr. profesorja Gartenauer in Linhart, uradnika kranjske hranilnice Leon Suppantseh in Dzimsky in učitelj Uhl.

(Utonila) je minolo sredo 16letna Terezija Zevnik iz Mavčic, v okraji kranjskem. Prala je namreč na savskem bregu prejo, ko jo je prišla božjast in vrgla v Savo. Trupla še niso našli.

(V Šentvidu) pri Brdu je na praznik sv. Jožefa umrla po dolgi in hudi bolezni, previdena s svetimi zakramenti, gospa Josipina Škofic, soproga veleposestnika in župana gosp. Jurija Škofica, ter je bila dne 21. t. m. popoldne pokopana. Po njej žaluje njen soprog in mnogi reveži, katerim je bila usmiljena dobrotnica. Naj v miru počiva!

(Vravnanje Drave.) „Sl. Gospodar“ piše: Novi poslanec za Maribor, g. dr. Kokoschinneg, je takoj v drugi seji državnega zbora, katere se je vdeležil, stavil resolucijo, naj vlada skrbi za to, da se Drava vravná od Maribora do hrvaške meje. Ako se to zgodi, gotovo nam bode po volji, ali kaj porečejo volilci od Maribora gori, v Marenbergu in Vozenici? Mi si sicer ne obetamo ničesa od te resolucije, vendar pa je gospod poslanec mislil, da Bog zná kaj stori za svoje volilce, in je torej čudno, da je na one nad Mariborom čisto pozabil.

(Umrl) je upokojeni duhovnik lavantinske škofije, č. g. Ivan Žnidarič, pri svojih stariših v ljutomerski župniji. Bolehal je več let in doživel 33. leto svoje starosti. N. v m. p.!

(Vodstvo c. kr. okr. glavarstva v Brežicah) prevzame začasno g. Franc Kankovsky, namestniški tajnik v Gradci.

(Redarstveno.) Gregor Čekada, učenec II. razreda, je v četrtek na Gradu pal čez nasip, ko je iskal cvetic, ter se na glavi tako težko ranil, da so ga prenesli v bolnišnico. — Delavec Janez Guzi je danes zjutraj snažil železnični stroj, pal v jamo za pepel ter se ranil na glavi, da so ga oddali v bolnišnico.

Telegrami.

Dunaj, 21. marca. Pri današnjih volitvah v občinski svet je bilo voljenih sedem liberalcev in štirje kandidati „združenih kristijanov“. Treba bo jedne ožje volitve. „Združeni kristijani“ so pridobili tri mandate.

Dunaj, 22. marca. Gm. grof Schönfeld, poveljnik dvanajste konjiške brigade, je vsled lastne prošnje umirovljen; ob enem se mu je podelil viteški križec Leopoldovega reda. Poveljnik šeste konjiške brigade, gm. Georgovits, je v jednaki lastnosti premeščen k dvanajsti konjiški brigadi; polkovnika Pokorny (husarski polk št. 7) in grof Hübner (husarski polk št. 8) sta imenovana za poveljnika sedme, oziroma devete konjiške brigade.

Dunaj, 22. marca. Zbornica poslancev je sprejela s 153 proti 89 glasovom naslov „osrednje vodstvo naučnega ministerstva“. Poročevalec Bobrzynski se je izjavil gledé Liechtensteinovega šolskega načrta, da bi Poljaki gotovo nasprotovali manjšanju omike, toda ta se nikakor še ne more videti v jedini sonadzorovalni pravici cerkve. Mladina ne sme trpeti vsled nasprotja mej državo in cerkvijo. Treba je, da vlada sama prevzame vodstvo v tem težavnem vprašanju.

Budimpešta, 22. marca. V zbornici sta poslanca Orban in Kaas razpravljala včerajšnje izjave ter pri tem napadala redarstvo in vlado. Ugovor na desnici. Tisza je mej gromovitim ploskanjem na desnici in burnim ugovarjanjem na leviči odgovoril, skliceval se na svoje delovanje za utrjenje Ogerske, ob sodil priziv na cestno druhal, izjavil se, da se v interesu dežele ne more večina podvreči trinoštvu manjšine, ter proglasil napade v parlamentu zoper dolžnost izvršujoče redarstvo za nezaslišane. Predsednik je pozval vladi nasprotne poslance k redu zaradi razžaljivih opazk. Potem se je prešlo na dnevni red.

Novi York, 21. marca. Frederik Grant je imenovan za ameriškega poslanika v Avstro-Ogerski.

Umrli so:

20. marca. Andrej Jevie, kajzarjev sin, 3½ mes., Črna Vas 50, božjast. — Jakob Karlin, dijak, 19 let, Kapiteljske ulice 13, jetika. — Marija Hočvar, lampistova žena, 38 let, Poljanska cesta 20, jetika. — Marija Petaver, delavka, 17 let, Reber 6, jetika.

V bolnišnici:

16. marca. Angela Zalokar, delavčeva hči, 8 mesecev, jetika. 19. marca. Ignacij Železnik, gostač, 63 let, kron. pljučni emphysem. 20. marca. Marija Jeršek, delavčeva hči, 2½ leta, jetika.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja		zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
21	7. u. jut.	720.4	5.4	sl. jzap.	oblačno	2.00 dež
	2. u. pop.	720.3	11.4	m. jzap.	del. jasno	
	9. u. zveč.	722.2	7.0	sr. zap.	oblačno	
Srednja temperatura 7.9°, za 3.8° nad normalom.						

Tuji.

20. marca.

Pri **Maltcu**: Kreinek, Poppelbaum, Pressburger, Grünwald, Klaus, Mertens, Seidler in Krauman, trgovci, z Dunaja. — Hille, Leder, trgovca, z Bavarskega. — Winternitz, uradnik, z Reke. — Höselmayer, zasebnik, iz Grada. — Saxinger, trgovec, iz Linca. — A. Petzi, potovalec, iz Grada.

Pri **Slonu**: Sonnenberg, trgovec, z Kanije. — Hopp, trgovec, z Dunaja. — Lenert z Dunaja. — Carl Hartman iz Grada. — Anton Jakšič, vpo-kojeni župnik, s Krškega. — Marija Pečnik, iz Maribora.

Pri **bavarskem dvoru**: Anton Janša, poštni uradnik, iz Zagorja. — M. Weller, s soprogo, iz Grada.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

22. marca.

Papirna renta 5 % po 100 gl. (s 16 % davka)	83 gl. 50 kr.
Srebrna " 5 % " 100 " 16 %	83 " 95 "
5 % avstr. zlata renta, davka prosta	111 " 55 "
Papirna renta, davka prosta	99 " 55 "
Akcije avstr.-ogerske banke	892 " — "
Kreditne akcije	304 " 75 "
London	121 " 70 "
Srebro	— " — "
Francoski napoleond.	9 " 60½ "
Cesarski cekini	5 " 71 "
Nemške marke	59 " 40 "

Brata Eberl,

izdelovalca oljnatih barv, firnežev, lakov in naplsov.

Pleskarska obrt za stavbe in meblje.

Ljubljana,

na Franciškansko cerkvijo v g. J. Vilharja hiši št. 4.

prilporečata prečast. duhovščini in p. n. občinstvu vse v njiu stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot znano reelno fino delo in najnižje cene.

Posebno prilporečilne za prekupee so **oljnate barve** v ploščevinastih pušicah (Blechbüchsen) v domačem lanenem oljnatem firneži najfineje naribane in boljše nego vse te vrste v prodajalnah.

Cenike na zahtevanje.

Franc Kokalj,

sobni slikar,

Rožne ulice šte. 21 v Ljubljani,

se prilporeča prečast. duhovščini in slavnemu občinstvu v izvrševanje vsakovrstnega

slikanja sob

po navadnem in tudi najfinejšem okusu. Dela izvršuje lično in trpežno v mestih, kakor po deželi po prav primerni ceni. (10—7)

Odlikovani: 1873, 1881.

Josip Deiller,

tovarna za cerkveno blago in razprodaja

— cerkvenih oprav —

na Dunaji VII., Zieglergasse 27.

Zastopnik Franc Brückner.

Proti gotovi naročbi se najtočneje izvršujejo vsakovrstne

cerkvene oprave

kot: kazule, pluviali, dalmatike, velumi, štole, baldahini, zastave itd., kakor tudi

celi ornat.

Odlikovani: 1873, 1881.

Diseldorfske oljnate barve v tubah.

Akvarelne barve mokre in suhe.

ADOLF HAUPTMANN,

prva kranjska tovarna

oljnatih barv, firneža in laka

Ljubljani.

Pisarna in zaloga: Šolski drevored 6 (semeniščno poslopje).

Filijala: Slonove ulice 10-12

prilporeča slikarjem, dtjakom, stavbenim in pohlštvenim mizarjem, likarjem kakor sploh p. n. občinstvu svoje priznane izvrstne izdelke ter pošilja na zahtevanje cenilnike zastonj in franko.

Oljnate barve v ploščevinastih pušicah le najboljše vrste, posebno prilpavne za razprodajalec, po znižanih cenah; v dežah od 25 kigr. naprej primerno ceneje.

Perstene, mineralne in kemične barve.

Kupovalcem večjih množin prednostne cene.

Vse vrste slikarskih in likarskih čopičev in slikarske patrone.